

NAŠ DOM

„Vrli Slovenci: Prava vera bodi vam luč, materni jezik bodi vam ključ do zveličanske narodne omike.“ A. M. Slomšek.

Izhaja vsak drugi četrtek ter velja s poštnino vred **dve kroni** za celo leto. Posamezne številke veljajo 8 vinarjev. Naročnina se pošilja na upravnništvo „Našega Doma“ v tiskarni sv. Cirila v Mariboru. — Za oznanila se plačuje od navadne 4 redne vrstice (petit), če se enkrat natisne po 15 vinarjev, dvakrat 25 vinarjev, trikrat 35 vinarjev. Rokopisi se pošiljajo: Uredništvu „Našega Doma“ v Mariboru in se ne vračajo.

„Orel“ v Kamniku.

So dnevi v človeškem življenju, kateri se tako utisnejo v naš spomin, da jih nikakor ni mogoče pozabiti. Še mnogokrat se nam pozneje porajajo pred očmi, nam vzbujajo slike iz preteklosti, ter budijo vesele in nevesele spomine preteklih dni. In eden takih dnevov je za mene 8. avgust. Vtisnil se mi je tako globoko v spomin, da ga pač ne bom pozabil. A da pa tudi Vi, predragi mi bralci „Našega Doma“, kaj zveste o tem veselem dnevu, Vam posvetim naslednje vrstice.

Lepa, mlada še sicer, a vendar že močna, če ne smelo trdimo, najmočnejša krščanska telovadna organizacija „Orel“, je imela svoj letni izlet v Kamnik. Kdor je pred leti zrl prve poizkuse te organizacije, opazoval začetne boje nje snovateljev z raznimi zaprekami, h katerim se je pridružilo še liberalno časopisje s svojim blatenjem in obrekovanjem, se je pač gotovo s strahom vprašal: Ali bo kaj iz tega? Ko so telovadci leta 1907 na Jesenicah imeli prvi majhen nastop, jih je bila le peščica. A leta 1908 smo jih videli v Škofjiloki že do 400, tako so se te vrste pomnožile. A letos v Kamniku? Črez 800 Orlov je prihitelo od raznih strani, mladih navdušenih za vse lepo in dobro, mladeničev, ki znajo moliti, ko je čas molitve, a tudi udariti, če to potreba časa zahteva.

Že v Ljubljani je bil lep pogled na dolgo četo, ki se je vila od „Uniona“ proti kolodvoru z zastavo na čelu. Ko smo v Kamniku izstopili, je ondi pričakovala velikanska množica ljudstva, ki je telovadce burno pozdravljala. Telovadci so se naglo strnili v lep sprevod, kateremu na čelu je bilo 37 trobentačev, 19 zastav in telovadci na konjih. Bil je lep pogled na to krasno procesijo, kakoršne še ni videlo nobeno slovensko mesto. Ko je sprevod prišel v mesto, je iz vseh okenj na nas deževalo cvetje, a hiše so bile okrašene z zastavami. Orli so se utaborili pred cerkvijo, kjer so prisostovali presveti daritvi, odtam pa se odkorakali na pozorišče pozdravov, pred kamniški dom.

Ne moremo objaviti tukaj vseh pozdravov, ki so bili tamkaj govorjeni, vzeli bi preveč prostora. Pozdravljali so: Deželni poslanec Lavrenčič, deželni odbornik Lampe, kirž. in dež. poslanec Povše, učitelj Štrukelj v imenu Hrvatov g. Karol Polak, drž. in dež. poslanec dr. Korošec, župan Mejač, vikar Smolnikar in brat Podlesnik. Veliko navdušenje je obudil deželni odbornik dr. Lampe, ki je dejal: Velika armada je prišla danes semkaj. Župan tega mesta vas sicer ne pozdravlja, a ljudstvo Vas pozdravlja. Temu je dokaz z zastavami okinčano mesto. Prišel pa bo čas, ko bodo tudi mestni župani imeli toliko izobrazbe, da bodo znali pozdravljati „Orle“. V imenu obmejnih Slovencev je pozdravljajl dr. Korošec: Vlada nam noče dati raznih zvez, ki bi vezale naše slovenske pokrajine. A vendar imamo zvezo, katera je tako mogočna, da jo nobena sila ne prelomi, nobena vlada ne uniči. In to je vez naše organizirane mladine. V tej je naša moč, v tej vidimo našo bodoč-

nost. Velikansko navdušenje je sledilo njegovim besedam. Brat Podlesnik se je v imenu telovadcev zahvaljeval za lepe besede gg. govornikov. Celo leto so bili v posameznih krajih naše lepe domovine nabori za našo mlado armado. A danes se je ta armada zbrala tukaj, da še zopet enkrat potrdi svoje sklepe, da

srce zvesto kakor zdaj,
ostalo bode vekomaj,

vedno goreče za svete narodne idejale. Naj bodo naši voditelji prepričani, da niso zastoj stavili v nas raznih nad, skazali se bomo vredne njih ljubezni in zaupanja.

Nato je bil obhod po mestu, na kar so se razšli telovadci v razne gostilne k obedu.

Okoli 4. ure popoldne se je napolni prostor, pripravljen za gledalce javne telovadbe „Orla“. Bila je to velikanska množica, med katerimi smo opazili mnogo najvišjih duhovniških in svetnih dostojanstvenikov. Prišel je k prireditvi tudi prevzvišeni g. knezoškov Jeglič. Točno ob četrta na pet se je pričela javna telovadba, katero so vsi telovadci izvršili nad vse pričakovanje. Bil je to krasen pogled, ki je bogato poplačal vsakega gledalca. Kot proste vaje, je tudi telovadba na orodju zbujała obče navdušenje. Nad vse krasna je bila končna telovadba ljubljanskega in šentvidskega Orla, ki so si s svojim umetniško izvajanim sabljanjem osvojili srca vseh. Da se je pa cela prireditve tako lepo obnesla, gre največ zahvale načelniku Jeločniku, ki je imel velikanski trud pri vsej prireditvi. V znak hvaležnosti so mu telovadci podarili lovorov venec in srebrno pisalno opravo. Javni telovadbi je sledila veselica, pri kateri sta želi vse priznanje obe navzoči godbi in kamniški pevski zbor.

Nad vse pričakovanje se je izvršil II. zlet Orla. Pokazal je, kako velik napredek stori katoliška mladina v enem letu in upamo, da bo „Orel“ tudi v bodoče tako krepko korakal naprej, ne oziraje se ne na levo ne na desno. Tedaj bo up naroda na boljšo bodočnost, faktor, s katerim bodo morali tudi naši nasprotniki vedno računati. Globoko v srce pa naj si utisne besede svoje himne:

Mati Slovenija, tvoji ljubavi
„Orel“ junaško klanja srce,
narod slovenski, k nesmrtni slavi
Tvoji se naše sile bore!

Joško.

Andrej Hofer,

junaški vodja Tirolcev l. 1809.

(Ob stoletnici slavnih bojov za osvoboditev Tirolske.)

(Dalje.)

V tretjič je začel Hofer po deželi pošiljati svoje oklice: „Preljubi Tirolci! Zavoljo Boga, vere in domovine se hočemo boriti — vaše zvesto srce Andrej Hofer, višji poveljnik pasejerski, sedaj, kjer sem.“ Ko je Lefebore izvedel o teh oklicih, se je togotil, rekoč: „Kaj le hočejo ti bedasti kmetje?“ Misleč, da bo

vstajo zatrl na mali, je poslal 4. avgusta generala Rouyera s kakimi 2000 Bavarci in Saksi od Štercinga proti jugu. V ozki soteski, ki se še dandanes imenuje „saksonska soteska“, so Bavarci in Saksi doživeli grozen poraz. Tirolci so iz visokih pečin valili kamenje in debela na spodaj v soteski korakajoče sovražnike in jim zraven še s svinčenkami pomagali na oni svet. Ves razkačen je hitel nato Lefebore sam proti Štercingu in zmerjal Bavarce kot strahopetneže in neumneže, ki se dajo tepsti od kmetov. Pa ošabnemu maršalu se ni godilo nič bolje. Tudi Hofer je zbral svoje Pasejerce in jih peljal proti Štercingu, kjer so združeni Tirolci Lefebora stisnili tako, da mu ni kazalo drugega, nego 10. avgusta se sramotno pomakniti nazaj proti Inomostu. Po deseturnem maršu je prišel Lefebore s svojo vojsko v divjem neredu v Inomost nazaj. Ta poraz sovražnikov je Hofer dobro izkoristil. Zbral je kakih 15.000 mož, s katerimi je že 13. avgusta tretjič napadel Inomost iz gore Isel. Ta tretja bitka na gori Isel je bila za Tirolce in Hoferja vrhunec hrabrosti in slave. Ob dveh zjutraj je kapucin Haspinger bral sv. mašo, ob štirih pa se je začela bitka na življenje in smrt, ki se je končala ob enajstih predpoldne. Devetkrat so naskočili Bavarci in Francozi goro Isel, pa vselej so jih vrli Tirolci vrgli nazaj. Dočim je sovražnikom že zmanjkalo streljiva, so imeli Tirolci vsega dovolj, ker so jim pridno donášali vse potrebno starčki, dečki in deklice. Najsramotnejše se je končala ta bitka za sovražnike, kajti 1600 ranjencev je prišlo Tirolcem v roke, bojno polje pa je bilo pokrito s francoskimi in bavorskimi mrtliči. Maršal Lefebore je prišel do spoznanja, da je edina rešitev zopet v begu in jo je v noči od 14. na 15. avgusta na tihem odkuril s svojimi Francozi. Ko je pobožni Hofer na dan Marijinega vnebovzetja zjutraj zvedel to veselo novico, je na gori Isel pokleknil s svojimi Tirolci in obrnjen proti mestu Inomostu molil rožni venec. Tretjič je bil sovražnik izgnan in Tirolska prosta. Bila je sedaj samostojna dežela, kajti Avstrija jo je prodala Francozom, Tirolci so pa ne ljube goste izgnali. Postavili so si svojega samostojnega deželnega vladarja, in ta posel so najvarnejše mogli izročiti le Hoferju. Pod nobeno vlado se niso Tirolci čutili tako srečne in zadovoljne, kakor pod vlado Hoferjevo. Žal, da je trajala le šest tednov.

Med tem časom je bil na Dunaju zopet sklenjen mir dne 14. oktobra, v katerem se je določilo, da Tirolska ostane bavarska last. O tem miru Tirolci dolgo niso izvedeli nič gotovega, kajti prihajala so razna poročila, ki so si nasprotovala. Konečno je Hofer do-

bil pismo od nadvojvode Ivana, da je resnično mir sklenjen in Tirolska prodana Bavarcem. Ta novica je kakor strela iz jasnega neba zadela Hoferja in njegove junake. Večinoma so Hoferju svetovali, naj se ne vstavlja dalje premoči sovražnika. Toda Hofer je ubogal raje svojega kapucina Haspingerja, kateri je silil Hoferja, naj še četrtrič poskusi, ker ni izključeno, da bo tudi sedaj Tirolcem sreča mila. Toda kjerkoli so se Tirolci postavili proti sovražniku, povsod se bili potisnjeni nazaj. V tirolskih vrstah ni bilo več tistih junakov, ki so zmagovali v aprilu in maju. Vedno več sovražnikov je drlo v deželo. Na Hoferja pa so pritiskali od ene strani trezno misleči, ki so mu odsvetovali od vsake nadaljne vstaje, od druge strani pa nekateri v bojih za prostost zbesneli duhovi, ki so Hoferju pretili, rekoč: „Ti si začel, ti moraš tudi skončati. Ako pa nočeš, bo tirolska puška za tebe enako dobra, kakor za Francoze.“ V takih okoliščinah Hofer ni imel več moči, ravnati po svoji volji. Z novimi oklici je zbudil zopet Tirolce, ki so se že na milost in nemilost udali v svojo usodo. Takšno se je Hoferju posrečilo, da je zmagal še enkrat in zadnjikrat dne 16. in 18. novembra. Pa ravno ta zmaga je bila za Hoferja pogubonosna. Potrdila ga je v prepričanju, da se bo vzdržal proti silam sovražnikov. Sedaj je smatral vsakega, ki bi mu svetoval, da naj neha, za sovražnika tirolske prostosti. Cesar pa Hofer ni verjel svojim rojakom, k temu ga je prisililo ogromno število, tri tisoč Francozov, ki so čez Jaufen prodirali v pasejersko dolino in pred seboj pomandrali vsakega, kdor se jim ni udal. Strah in groza sta šla pred francoskimi nasilneži in sta tirala tirolsko ljudstvo v gore. Tudi Hofer ni mogel ostati, ampak je moral z njimi. Dne 23. novembra so Francozi zasedli mesto Meran, središče pasajerske doline. Le po visokih gorah tirolskih še so Tirolci sanjali in gledali zlato solnce svobode, doline pa sta zagrinjala že mrak in megla bavarskega gospodstva. Le tuintam še se je zganilo kako krdelce kmetov, zapeljano od kakega zbesnelega napetneža, pa bridko so obžalovali vsako nepokorščino. Šele 9. decembra je bil povsod mir. Zlate prostosti, po kateri so hrepeneli, Tirolci niso dosegli, pač pa so si priborili častno mesto v zgodovini. (Konec prih.)

Slovenci v Marijinem Celju.

Kratko povedano — nepričakovano lepo je bilo pri Materi božji v Marijinem Celju! 604 Slovenci so se skupno napotili v Marijino svetišče, da počastijo

LISTEK.

J. Markošek.

Spomini z romanja v Sveto deželo.

Izlet v Betlehem.

(Dalje.)

Pojdimo do Betlehema in pogledimo to reč, katera se je zgodila, ki nam jo je Gospod naznanil. In so hite prišli . . . (Luk. 2, 15. 16.). Že prvi dan na vse zgođaj veljal je ta poziv, ki so ga izrekli nekdaš pastirji med seboj, naši peti skupini. V prvotnem načrtu je bilo sicer določeno, da bomo imeli prvi dan slovesno mašo v cerkvi božjega groba, in potem malo počitka, da se okrepimo za pote po Jeruzalemu in sv. deželi. Po nepotrebnem in ne v posebno zadovoljstvo romarjev, preložilo je vodstvo načrt prvega dne na drugi dan; hotelo je, da bi se namreč slavil cesarjev rojstni dan 18. avgusta s pontifikalno mašo pred božjim grobom. Naši skupini ni delal spremenjen program posebnih neprilik, saj so nas čakali na izlet v Betlehem pred našim gostiščem prav prikladni vozovi, v katerih sta bila vprežena iskra arabska konjiča. Ko se nas je četvorica, na nekaterih vozeh petorica posedla, zdrčal je voz po Jafski cesti, mimo Jafskih vrat in krenil potem v dolino Hinom, v svežem, celo hladnem zraku, tako da ogrinjalo ni odveč. Hinom je dolina žalostnega spomina. Tu je stal v poganskih časih malik Moloh, ki je imel iz brona vlitó človeško telo, bikovo glavo s široko odprtim žrelom in naprej stegnjene roke. V maliku so prižgali ogenj, na razbeljene roke so polagali žive otročiče, ki so zdrčali v odprto žrelo in žalostno končali, kot žrtev poganske zaslepljenosti. Judom gnjusile so se take žrtve in tudi kraj takih žrtev neizrečeno. Kralj Jozija odpravil je to gnjusobo in v znamenje studa in gnju-

sa zapovedal je, naj se spravlja za naprej vsa nesnaga in smeti iz mesta na ta nesrečni kraj. Ta dolina je bila in je še javna smetišnica in vrata, ki vodijo iz mesta proti tej dolini, se imenujejo smetiščna vrata. Na levi od nas leži hrib hudobnega sveta. Ustno izročilo poroča, da je imel tu Kajfa letovišče, v katerem so se sovražniki Kristusovi posvetovali in sklenili, umoriti Jezusa, ko je obudil Lazarja od mrtvih. Tu je Kajfa nasvetoval Judom, da je bolje, da en človek umrje za ljudstvo in da ves narod ni pokončan. (Jan. 11, 50). Voz drči po mali ravnici Refaimski, ki se v sv. pismu stare zaveze omenja mnogokrat. Ob kraju ravnice, ko se začenja cesta vzdigovati, zagledamo staro davno cisterno imenovano „zvezdni studenec“ ali „cisterna sv. treh kraljev“. Izročilo pravi, da so tukaj trije kralji zopet zagledali zvezdo, ki se jim je bila za nekaj časa med bivanjem v Jeruzalemu skrila, in se silno obveselili. (Mat. 2, 10.). Cesta postaja vedno bolj obljubena. Jezdci na konjih in na oslih so nas srečavali, tudi neka sestra je sedela ponosno na osličku in smuknila mimo nas. Dolge vrste kamel, privezanih druga za drugo, zibale in valovile so se po prašni cesti, spređaj seveda kot vodnik osliček; obložene so bile z velikanskimi tovrstnimi oglja, apna, žita, drv, riža ali tudi mramornatih plošč, da bi človek mislil, zdajci se bo žival zgrudila. Navađno se za srečevalce niti ne zmenijo, ampak gređo z žnablami neprestano migajoč, resno svojo pot. Le eni posamezni ni bilo nekaj všeč; zbežala je na bližnjo njivo. Njen gospodar hitro razjaše osla, da bi vjel kamelo; pa osel je muhasta žival. Ko čuti, da ni več gospodarja na hrbtu, pa začne osel bežljati. Kako je gospodar oboje zopet združil, nismo imeli časa opazovati. Naši konjički, opominjani z mnogokratnim „bjh“, pripeljali so nas kmalu na vrhunec, na katerem gospoduje gradu podoben, zelo obširen grški Elijev samostan (Mar. Elijas), ki pa nima imena od

svojo nebeško mater. Težavna je pot, pa ko so romarji dospeli do Marije, so pozabili vse težave in solze veselja so marsikateremu zaigrale v očesih. Krasen je bil prizor, ko so Slovenci v dolgi procesiji pod vodstvom svojih dušnih pastirjev in navdušeno prepevaje lavretanske litanije, imeli slovesen vhod v Marijino svetišče. Na levi in na desni je stalo na stotine ljudi, ki so občudovali milo petje slovensko. V cerkvi nato pozdravi romarje preč. gosp. kanonik S. Gaberc v izbranih besedah. Drugi član so pridigovali ž. gg. dr. A. Medved, dr. Fr. Lukman in kapucin P. Janez Reberc iz Lipnice. Nepopisljivo ganljiva in lepa je bila oba večera rimska procesija z lučicami. Iz 600 slovenskih grl se je tu prepevala melodija slava Mariji. Posebno nam je dopadla ta procesija drugi večer. Pred nami so naredili to procesijo Dunajčani, ki so imeli sleško godbo s seboj. Mi Slovenci smo jih gledali in poslušali godbo in petje, pa smo si mislili: z našim slovenskim petjem se ta godba niti primerjati ne da. In res napravili smo na to procesijo, peli litanije in krasni slovenski odpevi so se daleč na okrog razlegali po marijacejski okolici. Na stotine tujcev nas je gledalo, občudovalo naše petje. Končno se ustavimo pred velikimi vrati; na desni možje in mladeniči, na levi žene in dekleta, v sredi pa je bila podoba Marijina. Tu končamo litanije in opravimo večerno molitev. Na to pa naenkrat zadoni kakor v slovo od Marije v veličastni melodiji prekrasna pesem, „Veš, o Marija“ in nazadnje veličasten slavonspev „Tebe, Bog mi hvalimo.“ Pozna je bila že ura, a naši pevci še ne gredo počivat, temveč popevajo še dalje pri Mariji. In zjutraj dne 12. avgusta zberejo se mesto ob pol treh že ob pol dveh pred cerkvijo, ki je bila še zaprta. In ker v cerkev ne morejo, pojejo pred cerkvijo in pozdravljajo ob jutranji uri Marijo, zgođnjno danico. Ob pol treh smo prisostvovali sv. maši, nato pa smo se ob treh s solznimi očmi poslovili od Marije, in se v temni noči v procesiji napotili proti domu glasno prepevaje Marijine litanije. Res krasni so bili dnevi romanja v Marijino Celje in pretresljivi prizori mi pač nikdar ne izginejo iz spomina!

Okoli po svetu.

Naš cesar bo obiskal 31. avgusta virtemberskega kralja. V friedrichshafenskem gradiču bo sijajen vojaški sprejem. Kralj sprejme avstrijskega cesarja v pristanišču, po zajtrku si avstrijski cesar ogleda Zeppelinove zrakoplove in delavnice. Zeppelin se bo vozil pred cesarjem z zrakoplovom. Cesar se bo nato odpeljal čez Mainau v Bregenc.

Glasbeni ravnatelj in skladatelj Anton Foerster v Ljubljani je stopil ta mesec v zaslužni pokoj. Foerster je deloval v Ljubljani kot glasbenik in skladatelj celih

42 let. Bil je 41 let kapelnik in organist v stolni cerkvi, nad 38 let učitelj petja na c. kr. srednjih šolah, 32 let ravnatelj orglarske šole in 19 let učitelj petja v semenišču duhovnov. Kakor skladatelj je Anton Foerster zložil mnogo cerkvenih raznovrstnih skladb, tako nad 150 liturgičnih del, ali samo za petje ali pa s spremljanjem orgel in tudi orkestra, k temu nad 100 slovenskih pesmi, poleg teh dva zvezka „Cecilije“ za mešani in dva zvezka „Cantica sacra“ za moški zbor. Za zasluge na polju cerkvene glasbe je bil Foerster odlikovan z vitežkim redom sv. Silvestra.

Slovensko katoliško narodno dijaštvo priredi letos svoj glavni sestanek v Ljubljani v dneh 30. in 31. velikega srpana in d. kimavca in vabi nanj vse prijatelje in somišljenike.

Družba sv. Cirila in Metoda je imela v nedeljo občni zbor na Jesenicah. Društvo ima 10.000 članov, šest ljudskih šol z 25 razredi, 18 otroških vrtcev. Občni zbor je na Hribarjev predlog odobril stališče odbora napram „Slov. šolskemu društvu“ na Koroškem. Razprave so se udeležili tudi gg. Ražun, dr. Arneja, dr. Rostohar, Smodej, Treiber. Na dr. Arneja so tako upili, da nekaj časa ni mogel dalje govoriti. Rostohar je tako razžalil župnika Ražuna, da je župnik Ražun vstal in razžaljen zapustil zborovališče. Dohodkov je društvo imelo 136.268 kron 69 vin., stroškov 93.483 kron 72 vin. Ribnikar je predlagal v odbor notarja Hudovernika, g. župnika Vrhovnika in prof. Vajdo, ki so bili izvoljeni; v nadzorstvo: prof. dr. Ilešič, dr. Müller, dr. Ravnihar, Mat. Prosekar, Miloš Štibler, v razsodišče notar Kogej, ces. svetnik Šavnik, dr. Tekavčič, dr. Triller, dr. Hudolist. Dr. Žerjav je pri banketu predlagal ustanovitev „gospodarskega narodno-obrambnega društva“, nakar je bil izvoljen pripravljalni odbor za tako društvo: Hribar, dr. Slavik, Gabršček, dr. Kukovec, Štibler, Senekovič, Hudovernik, dr. Žerjav, dr. Müller. Dr. Svetina se je odpovedal vsaki izvolitvi.

Nesreča v Triglavskem pogorju. V nedeljo na večer sta šla zdravnik dr. Stojc iz Ljubljane in nadučitelj Petrovčič iz Kranjske gore na Škrlatico v Triglavskem pogorju. Od kranjsko-gorske strani je Škrlatica zelo strma in rekel bi, skoraj nedostopna. Oba omenjena hribolazca sta šla na Škrlatico od omenjene strani. Dr. Stojc je plezal naprej, nadučitelj Petrovčič pa za njim. Prišla sta tako počasi do suhega plaza v „Veliki dnini“. Dr. Stojc je bil že blizu pod vrhom, ko očitno naprej ni mogel. Kmalu nato prične na Petrovčiča leteti kamenje, in ko bi se čisto k steni ne stisnil, bi ga gotovo pobilo. Takoj nato je pa priletel dr. Stojc za njim po strmini in je strmo-glavil v prepad, kjer je obležal na nekem snežišču. Petrovčič se je z veliko težavo priplazil do njega in je z grozo opazil, da ima dr. Stojc polomljeno desno roko, nogo, nekaj reber in še veliko rano na glavi. Bil je še pri zavesti. Petrovčič se je takoj odpravil po ljudi v Kranjsko goro. Z rešilno ekspedicijo, ki je obstojala z večine iz vodnikov iz Mojstrane, sta šla tudi dr. Tominšek in zdravnik dr. Demšar iz Ljub-

preroka Elija, ampak od nekega zgodovinsko neznanega škofa ali opata. Najlepše na tem kraju pa je dalekosežen, obširen razgled. Za nami proti severu leži na griču veličastni, razsežni Jeruzalem, pred nami proti jugu na dveh gričih ljubki Betlehem, cilj današnje vožnje. Na levi od ceste se dviguje v sinji daljavi hribovje ob Mrivem morju, na desni pa omejuje razgled bližnje gričevje. V bližini Elijevega samostana proti zahodu nahaja se po izročilu polje, kamor je nesel prerok Habakuk ženjicam južino. In angel je rekel: Nesi južino v Babilon Danielu, ki je v levnjaku. Ko se Habakuk obotavlja, prime ga angel vrh glave in ga nese za lase in postavi s hitrostjo svojega duha v Babilon nad jamo. (Dan. 14, 33—35.).

Cesta se polagoma znižuje. Na desni od nas na prijaznem, z drevjem in vinsko trto lepo poraščenem griču, stoluje ponosna naselbina Johanitskega reda Tantar. Obširno in novodobno urejeno bolnišnico oskrbujejo naši usmiljeni bratje, izmed katerih je eden z nami romal v sveto deželo in v Tantarju ostal. Pri arabskem prebivalstvu so usmiljeni bratje zelo priljubljeni in kot zdravniki čislani. Seveda pridejo Arabci navadno samo za svet vprašat zdravnika in po zdravlilo.

V bolnišnici čakati ozdravljenja, zdi se tem prostim sinovom predolgočasno. Tri, štiri dni še leži, če pa še ni dobro, pa zgrabi svoje reči in gre, če se more le gibati. V bližini Tantarja odcepi se od betlehemske ceste, cesta v Hebron. Neposrednje pri odcepljenju samuje grobni spomenik Rahelin, žene oča-

ka Jakoba, ki je umrla na potu v Betlehem in bila takoj ob potu pokopana. (I. Mojz. b. 35, 16.—20.). V časti je ta grobnica z malo kupolo pri kristjanih, pri judih in pri mohamedancih. Mnogokrat pridejo judje iz Jeruzalema in še od dalje, da pomolijo ob grobu svoje zaročnice. Beduini Taamirski in Mohamedanci iz Betlehema pokopavajo svoje mrlične prav radi blizu Raheline grobnice. Na griču nasproti Betlehema se razprostira prav ljubka, velika vas Bet Dšala sredi obširnih oljnih nasadov s katoliško misijonsko hišo in z lepo gotično cerkvijo. Znamenita je ta vas za tegadelj, ker ne trpi krščansko prebivalstvo nobenega nekristjana v svoji občini. Bliže in bliže prihajamo zaželjenemu cilju. Zadnji kos ceste pelje sredi oljk, fig, granat, visoke trte, katerim streže prebivalstvo prav skrbno. Neposredno pred nami razprostira se v skoraj enaki višini kakor Jeruzalem na od zahoda proti vzhodu razlegnjenem slemenu z dvema gričkom in s sedlom med njima kraj hrepenenja že iz otroških let, starodavni, za krščansko naziranje tako imenitni Betlehem. Še parkrat se kolo zasuče in že ropočemo po prašnih in ozkih ulicah proti mogočni, obširnemu gradu podobni stavbi, ki obsega tri samostane: katoliškega, armenskega in grškega, sredi med njimi cerkev nad rojstno votlino Kristusovo in neposredno ob njej frančiškanska cerkev, posvečena sv. Katarini. Ko sta iskala Marija in Jožef bivališča v Betlehemu, „ni bilo zanje prostora v hiši“ (Luk. 2, 7), nas pa čakajo odprta vrata gostoljubnih frančiškanov in odprta katoliška bratska srca.

(Naslednje prihodnj.)

ljane. Po dolgem trudu so spravili ponesrečenca iz pečin v Kranjsko goro.

Ogrski naučni minister Apponyi je zagrozil rumunskim škofom, da ustavi plačo tistim rumunskim duhovnikom, ki ne bodo po 1. septembru hoteli poučevati veronauka v državnih šolah v mažarščini. Rumunski škofje so naročili svojim duhovnikom, naj se ne pokore Apponyijevnem ukazu.

Živ naboden. Grozna nesreča se je prigodila v Lobotnici na Ogrskem. Posestnik Ljudovik Markowics je šel zvečer v hlev, da pogleda ako je vse v redu. Nek bik se je pa svetilke prestrašil, se zaletel v Markowicssa in ga nabodel na roge. V tem stanju je nesrečnež moral ležati toliko časa, dokler ga niso ljudje našli smrtno ranjenega v hlevu.

Zasedanje bosensko-hercegovskega sabora. Sarajevski „Hrvatski Dnevnik“ poroča, da se skliče bosensko-hercegovski sabor šele prihodnje leto meseca aprila. Skupno finančno ministrstvo ne more prej končati ustavnega načrta. Volili se bodo saborski zastopniki po splošnem ljudskem štetju, ki bo še le meseca decembra.

Pismo iz Rima. Velečenjeni gospod urednik! Bral sem v „Našem Domu“, da so sv. Oče nevarno zboleli. Mi, ki smo v Rimu, o tem nič ne vemo, da bi sv. Oče zboleli. Pač pa je res, da se sv. Oče prav dobro počutijo in da je 7. avgusta bil naš prevzvišeni P. kustos sv. dežele pri sv. Očetu v osebni avdienci sprejet, in sv. Oče so bili prav dobre volje. Pri srčno Vas pozdravljam. Z odličnim spoštovanjem Brat Egidius Kovačič v Rimu. Via Merulana 124. (Mi smo vest povzeli iz dnevnih listov; veseli nas tembolj, če ni resnična. Op. uredništva.)

Bavarski princ Ludvik je v Helheimu v svojem govoru ostro obsodil Vsenemce in rekel: Mi želimo, da se Nemcem po drugih državah dobro godi, nikakor pa ne smatramo pojma Nemčija tako, da bi tirali podanike kake druge države v veleizdajalstvo.

Špansko. V barcelonski bolnišnici je umrl 11. avg. kot žrtev svobodomiselne krvoločnosti pater Martino. Po liberalcih, socialdemokratih in anarhistih nahujskano barcelonsko ljudstvo je napadlo reveža in ga grozno mučilo. Iztaknili so mu obe očesi. Da ne čujejo bolestin njegovih vzklikov, so mu zašili usta. Ne dovolj muk! Krvoločni liberalci so mu odsekali vseli pet prstov na desni roki. A ni bila še vtešena liberalna pohlepnost po muki „Marja“! Še rebra so mu polomili. Po liberalcih in njihovih socialistično anarhističnih zaveznikih nahujskano ubogo ljudstvo je ubogega patra zato tako mučilo, ker je bil drzen dovolj, da se je upal miriti ubogo, po liberalcih k demonstracijam zapeljano ljudstvo.

Porotniki v francoskem mestu Yonnes so sklenili zahtevati od vlade, da se iz besedila prisege črta beseda „Bog“, ker baje žali mnogokrat vest veliko državljani, ki so se oprostili vere v Boga. Francoska vlada bo tem porotnikom gotovo ustregla.

Turški minister notranjih zadev Ferid-paša je podal ostavko. Baje bo odstopilo še več ministrov in bo treba sestaviti novo vlado.

Turčija je poslala grški vladi spomenico, v kateri zahteva, da Grška izjavi, da nima nobene zastave po Kreti in da ne podpira nobene akcije, ki bi imela namen aneksije Krete po Grški.

Izkopal grób sam sebi. Farmer Josip B. Hamilton, ki je stanoval nedaleč Salema (Ind.) v Združenih državah, je izkopal na svojem rodbinskem pokopališču sam sebi grób, potem legel vanj, nameril puško na srce, napel z nogo petelina, sprožil, in tako izvršil samomor.

Strašen potres v Mehiki. Po celi deželi je napravil potres ogromno škodo. Mesto Čilpancingo je popolnoma porušeno, mnogo drugih mest srednje Mehike je znatno poškodovanih. Mesto Mehika je trpel veliko škodo. Židovi katedrale so razpokani. Dve manjši mesti sta popolnoma pokončani. Mesto Acapulko ob morju je deloma pokončano. Tudi mesto Vera Cruz ob mehiškanskem zalivu je trpelo mnogo škode. Še vedno se pojavljajo potresni sunki, ki pa niso tako nevarni.

Vojna nevarnost v Ameriki. Iz Lime dohajajo poročila, da se ob čilski meji zbirajo peruanske čete. Peruanci napenjajo vse sile, da nahujskajo tudi Argentinec proti Čileju.

Umetne železniške odredbe za potujoče ženske. Železniška uprava v Nemčiji je odredila, da morajo na vseh vlakih biti posebni oddelki za potujoče žensko. Zlasti mora železniško osebje paziti na to, da dobe mlado-

letne deklice, ki potujejo brez spremstva, prostor vsikdar v ženskih oddelkih, ali vsaj v oddelkih, v katerih se vozijo razven možkih tudi starejše ženske. Nikakor pa se tako deklice ne sme namestiti v praznih oddelkih tudi ne ženskih, in ako slučajno med potom izstopijo vse druge ženske in se mora deklica peljati naprej, mora konduktar to takoj prijaviti vlakovodji, ki poišče primerno mesto v kakem drugem tudi po ženskah zasedenem oddelku. Ta odredba velja v polni meri tudi za najnižji železniški, t. j. IV. razred. Seveda pa se starejših žensk ne sili potovati v ženskem oddelku, marveč se jim mora isti le na njih željo dati na razpolago.

Jubilej dopisnice. Letos je štiridesetletnica korespondenčnega listka, sedanjih dopisnic. Leta 1869. je namreč predlagal dv. svetnik Herman, naj se dovoli raba posamičnih odprtih listkov v poštnem prometu za znižano poštnino. Njegova ideja je obveljala po vsem svetu.

Razgled po domovini.

Maribor. Umrl je dne 16. avgusta ob 6. uri zvečer šolski svetovalec Janez Majciger, c. kr. gimn. profesor v pokoju.

Imenovanje. Cesar je imenoval namestniškega svetnika in vodjo okrajnega glavarstva Maribor grofa Marija Attems-a za dvornega svetnika ad personam pri namestništvu v Trstu. — Na njegovo mesto pride baje celjski okrajni glavar baron Müller, v Celje pa ptujski glavar pl. Schleussenburg.

C. kr. namestnik v ptujskem in ormoškem okraju.

Na osebno posredovanje državnega in deželnega poslanca dr. Korošca se je vozil z avtomobilom v četrtek dne 5. t. m., da si ogleda grozno škodo po toči, c. kr. namestnik grof Clary v spremstvu deželnega glavarja grofa Attems-a od Ptujja čez Polenšak, mimo Sv. Tomaža, Velike Nedelje v Ormož. V Ormožu ga je pozdravil poleg okrajnega načelnika dr. Omuleca tudi deželni poslanec Ozmec, ki je visokega gospoda naprosil, da se je vprašal čez Zavrč in mimo Borla, ter si ogledal tamošnjo poškodbo po toči, ki je v torek dne 3. t. m. tamkaj strašno poklestila, zlasti čez Hrastovec, Belski, Gorenski, Veliki vrh in dalje čez Sv. Barbaro v Hajozan. C. kr. namestnik je kazal pri ogledovanju grozne nesreče veliko sočutje ter obljuboval ljudem kmalu in zdatno pomoč.

Obrekovalcem v spomin. Liberalni listi se zaganjajo besno v nas, kot stekli psi. Uporabljajo vsa, tudi najnesramnejša sredstva laži in izmišljotin, samo, da bi nas ogrdili pred svetom. Poročali smo v zadnji številki o lepo izpadlem shodu na Dravskem polju. Govorile so se samo važne stvari, ki pa niso nič politične. Ako bi hoteli liberalci resnično poročati, bi morali sami priznat, da je bil shod lep in velikega pomena, popolnoma na svojem mestu. Toda oni resnice ne marajo. Ljudje, ki gonijo lajno na shodih: „Diligite veritatem filiam Dei (ljubite resnico, hčerka božja) iste kar naravnost v obraz pljuvajo, o tem je nas prepričala vest, ki se je brala v „Nar. Dnev.“ in katero je dr. Ploj razglasil v nemških listih, namreč, da se je na mladeniškem shodu izrekla Ploju nezaupnica. Da je to nesramna laž, bo pač vsakdo umel, zakaj mladeniški shodi se vendar ne vrše zato, da bi izrekli raznim poslancem nezaupanje, čeprav jih isti v polni meri zaslužijo. Toda liberalci so razglasili v svet, da bi naše mladeniče oblatili. Pojdimo dalje. V nedeljo dne 1. avgusta je bila v Ljutomeru veselica „M. Sokola“, katere se je udeležil tudi Varaždinski Sokol. Cela prireditelj je bila zelo klaverna vključ lepega poročila, ki smo ga pozneje brali v liberalnem časopisju. Da bi odvrnili poročila od slabo izpadle sokolske prireditve so raztrobili v svet, da so pobožni kristjani (nanašalo se je to na naše mladeniče) ponoči odvezovali konje in jih spuščali, kradli biče, sedla itd. Mi smo se o tem vsem dali poučiti ter smo zvedeli, da je vse to pristna liberalna laž, ki je imela namen našo mladino in kaplana Škamleca pred svetom oblatiti. Kaj naj porečemo k takemu početju drugo kot: Sram vas bodi! In s takimi ljudmi naj potem korakamo složno roka v roki? Kaj naj naša mladina na vse to odgovori? Podobnega orožja mi nimamo, zakaj obrekovanje in opravljanje nam ni znano. Najboljši odgovor na te liberalne izbruhe pač bo, da se mi še krepkeje združimo in se na te in podobne čečkarije popolnoma nič ne oziramo. Pojdimo po začrtani poti naprej in pustimo psičke naj lajajo!

Jarenina. Sentiljski dan se bo obhajal dne 22. avgusta popoldne na prostem pred hišo gospoda K.

Ornika. Na sporedu je doseđaj sledeće: 1. Nekatero najnovejšo skladbo Foersterjeve. Poje močen mešan zbor jareninski. 2. Šaljiva gledališka igra: „Trije tički.“ Igrajo domači diletanti. (Za smeh dovolj preskrbljeno.) 3. Govor zastopnika Slovenske krščansko-socialne zveze. 4. Prireditve se udeleži tudi zvezin telovadni odsek Orel in pevski zbor. Mladeniče jareninske torej posebno opozarjamo, da si ogledajo telovadce; saj bi kazalo tudi v Jarenini ustanoviti telovadski odsek Jareninski orel. 5. Ker je na Dunaju srečno premagal Berčavsca, pride na veselico s svojo kobilu tudi Martin Krpan. Kakor druge goste, bo sprejel tudi njega najpristronejšje malobesedni jareninski Pavliha. 6. Deset narodnih mladenk jareninskih bo na lastne stroške na veseličnem prostoru odprlo z vsemogočimi sladkostmi založeno kavarno. 7. Šaljivi srečolov z mnogimi lepimi dobitki, šaljiva pošta, konfeti. Lepe šopke bo oskrbelo šest istotako vrlih narodnih mladenk. Pogajanja z znanim ravnateljem menežarije in potujočega muzeja v Ameriki bodo v par dneh končana. Veselica se bo vršila pod okrašenimi utami. Med posameznimi točkami so obljubili udarjati vrli antonjevski tamburaši. — Veselični odbor.

Središče. Če človek po svetu gre, več ve. Tako sem se tudi jaz uvrstila med romarje na Brezje k Mariji Pomagaj in na bleško jezero. Pot je bila prijetna. Bilo je krasno vreme, zlato solnce je toplo pripekalo, pa romarjem to ni storilo nič. Občudovali smo kranjske velikane Triglav, Stol itd. Prišedši na Brezje, smo se poklonili nebeški Kraljici in jo posebno še prosili za slovensko mladino. Ljudje so bili povsod prijazni z nami. Pa med potjo sem na nekaj naletele, kar moram povedati vam slovenskim mladenkam z mogočnim glasom na uho: Cela naša družba je bila na železnični postaji Poličane. V neki občestni gostilni si je mislila namočiti prašni jezik in pregnati pajčevino iz želodca. Pride nas vprašat neko dekle, kaj želimo. Zahtevamo, kar nam diši in vstreže nam. Bilo je dekle srednje postave in precej gibčno. Obraz dekleta se nam je dozdeval znan. Zato ji pravi neki gospod iz naše družbe: Vi pa niste tukaj doma! Pri teh besedah jo pobriše brez odgovora. Potem pa nam pride drugo dekle postreč. Pa mi bi le radi imeli našo domačinko za postrežnico. Ni hotela več priti. Nato zahtevamo račun, in sedaj je morala priti. Prišla je, pa poznati nas ni hotela, čeravno smo jo poznali prav dobro. Držala se je, kakor bi prišla iz Amerike. Kar jo nagovori ena izmed družbe. Ali si nisve v zlahti? Ali me nič ne poznaš? Sedaj naredi resen obraz in pravi: Že devet let nisem bila doma; jaz nočem poznati zlahte, in zlahti ni treba mene poznati. Reče in odide jezno. Vsi gledamo osupnjeni za njo. Draga dekleta, to je ono obnašanje, ki stori toliko nesrečnih slovenskih deklet. Če mlada pa lepa, si misli, že živim, četudi dom zatajim. — Pa pride čas, ko pride prosit kruha v domačo vas. Če gremo na tuje, drage mladenke, nikar ne posnemaјmo te prevzetnice. Pač pa se pokažimo s celim srcem našim domačinom, če nas pridejo obiskat ali pa slučajno nalletijo na nas, prave domačinke, ki ne poznajo nobene meje, čeravno so tudi na tuji zemlji.

Črna zemlja naj pogrezne nje,
ki svoj dom zataje!

Konjice. Novo šolsko poslopje šest-razredne slov. okoliške šole bo ta mesec dogotovljeno in dne 31. t. m. slovesno blagoslovljeno. Staro šolsko poslopje pa se bo 15. kimovca na javni dražbi prodalo.

Prijatelji poštene zabave! Ne zabite priti 22. avg. v Smarje h g. Habjanu, kjer se vrši ob treh popoldan veselica, prirejena od katoliško-narodnega dijaštva. Pridite od blizu in daleč in pokažite, da imate smisel za dijaško gibanje. Zlasti dekleta in fantje, pridite in veselite se v vrstah onih mladih prijateljev, katere je usoda zanesla v mestne šole. Na veselo svidenje!

Slivnica pri Celju. Naši liberalci mislijo, da so omikani. Pa kako, ko so pa omiko snedli. In zdaj hočejo še druge učiti. Omiko so vendar učili duhovniki, ko še ni bilo nobenega liberalca na svetu, in jo še bojo, ko nobenega več ne bo. Vaša omika obstoji samo v tem, da rujete proti sv. kat. cerkvi, in da ji naravnost nasprotujete. Kristus namreč pravi: Kdor pa cerkve ne posluša, naj ti bo nevernik in očitni grešnik. In ko se je eden teh učenih gospodov hvalil s pevskim društvom, je nekdo opomnil, da bi dobro bilo, ko bi katerikrat v cerkvi nastopili. A odgovor je bil: Mi nismo za cerkev! To je pa lepo! In vrhu te-

ga hočete biti še najboljši kristjani! Imate tudi ljudi, ki sem jih sama slišala govoriti, da je človek potomec opice. Če ste vi, mi že nismo. Toliko za danes. Zavedna mladenka.

Dijak umrl na potovanju. Nagle smrti je umrl dijak celjske gimnazije Jožef Podgoršek, doma v Slivnici pri Celju. Prišedši v Kamnik, poslal je prijateljem šest razglednic. Pri pisanju ga je prijel želodčni krč in je bil v pol ure mrtev. Kot legitimacijo je imel „Potovalno listino Slov. dijaške zveze“. Njegovi sošolci ga bodo ohranili v blagem spominu.

Slovenj Gradec. Novi slovenski zdravnik dr. I. Železnikar nastanil se je tukaj in začel poslovati z dnem 15. avgusta 1909.

Koroške novice.

Pliberk. Posojilnica je začela uradovati dne 8. junija t. l. Po dolgem so se vendar-le enkrat našli primerni prostori za poslovanje.

Poreče. Pri Žmieu v Blatnem gradu je prišla triletna deklina hči v rezalni stol. Stroj ji je odrezal tri prste desne roke.

Vrba. Pogorela sta po domače Žužel in Manušnik v Škofičah ob Jezeru.

Železna Kapla. Izobraževalno društvo ima dne 22. avgusta po sv. maši zborovanje pri Sv. Ani v Koprivni.

Ruda. Izobraževalno društvo ima v nedeljo, dne 22. avgusta popoldne svoje mesečno zborovanje v gostilni pri Pučju v Lipi. Na sporedu so poučni govori in igra: „Zakleta soba v gostilni pri zlati goski.“

Sveče v Rožu. Društvo imamo! Po dolgem spanju začelo se je zopet novo življenje. Semé, ki je bilo ob tolikih žrtvah zasejano pred 5. leti, — kdo se ne spominja prerano umrlega g. Laknerja — rodilo je nov sad. In to je na novo ustanovljeno kat. slov. izobr. društvo „Kočna“ v Svečah. Društvo ima že čez 300 knjig na razpolago. V društvu bo tudi „Čebelica“, ki bo nudila vsakemu priliko, učiti se varčevanja. Društvo ima tudi svoj na novo ustanovljen tamburaški zbor, ki šteje osem (8) članov. Na vas, Rožani, je ležeče, da se oklenete tega društva in pridno pristopajte k društvu, ki bo imelo svoj ustanovni shod v nedeljo, dne 29. avgusta t. l. ob 4. uri popoldne v prostorih Adamove gostilne v Svečah z zabavnim sporedom.

Društvena kronika.

„Naš dan“. Na Jernejevo t. j. dne 22. avgusta t. l. prirede združena narodna društva v Slovenski Bistrici velikansko narodno veselico v obširnih prostorih hotela „Avstrije“. Polovica čistega dohodka te narodne veselice odmenjena je za društveni dom v St. Ilju. S to veselico pod imenom „Naš dan“ hočemo slovenjebistriški Slovenci pokazati našim narodnim nasprotnikom osobito slovenjebistriškim nemškutarjem, da je in mora postati v doglednem času Slovenska Bistrica — slovenska in mi vabimo že sedaj vse narodno misleče prebivalstvo slovenjebistriškega okraja brez razlike na mišljenje, stan in spol na to narodno svečanost. Pričakujemo pa dalje, da „Naš dan“ poseti v obilnem številu tudi narodno občinstvo iz Konjice, Maribora, Ptujja, Celja itd. ter z nami manifestira v težavnem boju, ki ga bijemo z našimi narodnimi nasprotniki. Torej 22. avgusta vsi na „Naš dan“ v Slovensko Bistrico.

Mladeniška zveza pri Sv. Emi. Težko smo že čakali Sent Emski župljani, posebno okoljani po drugo ob vnožjih in obronkih hribov in gora, kjer družnice sv. Vida, da bi se cerkev spet popravila, katera je bila več let zapuščena. Pa po velikem prizadevanju prečast. g. župnika se je vendar enkrat prenovila, zidovje in oltarji, katere je krasno preslikal in prenovil obče znani slikar in rezbar, slovenski rojak g. Janez Berglez iz Desiniča. Dne 11. julija je ob posebni slovesnosti in ob veliki udeležbi ljudstva blagoslovil oltarje vrli domači prečast. gosp. župnik Jožef Plepelec v splošno veselje in zadovoljnost vdanih domačih faranov in tujcev. Bog plačaj na priprošnjo sv. Vida obilno vsem dobrim faranom, dobrotnikom, tudi posebno cerkvenima ključarjema. — Druga velepomembna slovesnost se je obhajala pri Sv. Emi ravno dne 1. avgusta pri kapeli lurske Device, katero je tudi blagoslovil priljubljeni prečast. g. domači župnik v pričo mnovega ljudstva, opominjajoč vernike do vedno večje pobožnosti in vnetosti do lurske Gospe, da bi nam ona izprosila božjega blagoslova za vse čase našega življenja. Kapela je bila postavljena leta 1905. iz raznih dobrih namenov po prizadevanju Strašekovim, vsled zaobljube zavoljo

šentemskih ameriških nasadov; v minulem mesecu jo je dala na novo preslikati in popolnoma obnoviti mladeniška in dekliška zveza pri Sv. Emi v spomin srečne zmage pri deželnozborskih volitvah; da bi lurska Devica, naša Mati, izprosila božjo pomoč, da bi mladeniške zveze na Štajerskem še uspešnejše delovale za Boga in Marijo in milo slovensko domovino, da bi se vedno ohranila živa vera do Boga in vedno zaupanje do Marije Device med slovenskim ljudstvom in da bi si moglo isto priboriti tudi vse svoje slovenske pravice.

V Jarenino! Dne 22. avgusta pa vsa kar leze in gre v Jarenino na Št. Iljski dan. Pride tudi sam Martin Krpan, mariborski Orel več pevskih zborov itd. Blag namen naj privabi mnogo obiskovalcev! Na zdar!

Sv. Križ tik Slatine. Z veseljem ti moram poročati predragi „Naš Dom“, da tukajšna dekliška zveza prav krepko napreduje. Nas je obilno število zavednih mladenk, katere tudi nočemo biti najzadnje. Vsak mesec imamo svoj dekliški setanek v katerem se marsikaj lepega naučimo. Le tako naprej dekleta križevska!

Mladini.

Mladenkam.

Že veliko zanimivega se je po našem časopisju, tudi v „Našem Domu“, čitalo, ali predmet, katerega to naše časopisje tako malo razpravlja, kateri skoraj nikdar ne najde prostora v naših listih, je razmišljanje o gospodinjstvu. Zato mi, ljubo uredništvo „Našega Doma“, dovoli v nekaterih številkah nadaljevati o tem, kar sem pričela zadnjič v dopisu: krščanska mati in njeno delo.

Pred časom sem listala po neki knjigi in našla te-le lepe besede: Mirno družinsko življenje ob domačem ognjišču velja za največjo srečo na svetu. In res. Lepo družinsko življenje v pravem verskem in narodnem duhu je nekaj lepega, nekaj vzvišenega. In središče tega mirnega in zadovoljnega družinskega življenja je gospodinja. Ona je čuvarica miru in ljubeznive vzajemnosti med vso družino. Do nje se obračaje vsi v svojih potrebah, nje roka pomaga povsod. Kjer ni gospodinje pri hiši, tam ni pravega življenja in vse gre narobe. Kako velevažen poklic je tedaj biti — gospodinja. Kolik vpliv ima gospodinja na razvoj domače blaginje! Mnoga hiša ne bi pričakala svoje propasti, da ni manjkalo na treh oglih krepke podpore skrbne gospodinje.

Zato pa, drage tovarišice, mislite že zgodaj na to, da se pripravite vsestransko na bodoči poklic! Izstopivše iz šole, se odločijo deklice za marsikaj; ta gre služiti, ona hoče biti učiteljica, druga šivilja, in druga pa spet iti v mesto in tovarno. A največ jih ostane doma, katerih večina bodo naše bodoče gospodinje. Kaka potreba je tedaj, da se za te težke posle primerno pripravijo, zakaj za vsak stan je/treba učnja in že narodov izrek pravi: „Nikdo še ni padel učen iz nebes.“ Najboljša šola je pač domača hiša in najboljša učiteljica ljuba mati. Pri svoji materi se bomo gospodinjstva pač najbolje naučili. Razven naukov ljube mater si pa še skušajmo pridobiti izobrazbe iz raznih knjig in časnikov, katerih vam, slovenskim dekletom, hvala Bogu, nikdar ne primanjkuje. Bodi-mo tako vsestransko marljive, skrbimo si pridobiti lepih nauk in izkušenj, v dneh dekliške dobe! Vse naše mlado življenje naj bo vedna šola in zopet šola in tedaj se bo lahko izpolnil rek, ki ga je nekoč izustil nek slaven mož: Dajte mi sto dobrih gospodinj! Naš narod bo tedaj dobil v vas lepo število vrlih delavk in ravno teh je potreba. Zato vas pa vse, drage mladenke, vabi v šolo gospodinjstva Slavka.

Shod dekliških Marijinih družb bo letos pri Mariji Celarci v Kamnici pri Mariboru dne 8. sept. Vse Marijine družbe se uljudno vabijo k udeležbi v obilnem številu. Zbrale se bodo pri sv. Magdaleni ob ½ 8. uri zjutraj in pojdemo v procesijo v Kamnico. Ne zaostajajmo za mladeniči, ki so že letos toliko shodov priredili.

Mladeniški shod na Planini! Pri Sv. Križu na Planini se bo vršil v nedeljo dne 29. avgusta mladeniški shod, na katerega se prijazno vabijo vsi mladeniči kozjanskega, sevniskega, celjskega in šmarškega okraja. Služba božja se prične ob pol 10. uri; pridiguje č. g. drž. in dež. poslanec dr. Korošec.

Mladeniški shod na Gomilskem. Še enkrat vabimo vse dobro misleče, dobro hoteče mladeniče na

mladeniški shod, ki se vrši v nedeljo, dne 22. avg. na Gomilskem. Zborovanje se bo vršilo popoldne ob 3. uri in sicer pod Voukovim kozolcem. Na vzporedno so razni govori mladeničev itd. Mladeniči, pridite vsi, da se spoznamo, zblížamo ter navdušimo za naše visoke cilje. Torej na svidenje v nedeljo.

Sv. Križ na planini. Mladeniči! Tovariši! Na angeljsko nedeljo, 29. t. m. vas vse prijazno vabimo na mladeniški shod pri sv. Križu na Planini. Nihče naj ne ostane doma. Vspored: 1. Ob ¼ 10. uri sveta maša za mladeniče. 2. Slovesna procesija s presv. R. Telesom. 3. Pridiga. Govori veleč. g. dekan Tomažič. 4. Slovesna sv. maša. 5. Skupen odhod k zborovanju, ki se vrši pri farni cerkvi na vrtu g. Pregrada. Govori dr. Korošec. 6. Po zborovanju slovesne večernice. Na veselo svidenje! Z. S. M.

Ljuba moja tetka! Žalibože prepozno je došla svarilno Vaše pisemce mojim starišem v roke. Brat je silil, in morala sem na „Sokolsko“ slavnost, in danes se jočem, da, sram me je, da se nisem bolj krepotno zoperstavljal bratovim željam. — Kaj in kako Vam čem poročati? Za to snov mi primanjkuje pravih izrazov. — Torej, okoli 4. ure dojem z bratom v mestece, ki je bilo okrašeno z majhnim številom zastav. Prišedši v mesto, trebalo se mi je ločiti od brata, moral je kot „Sokol“ — v kroju korakati v sokolskih vrstah. Izročil me je bil neki gospici-švelji s prošnjo, da naj me sprejme v družbo deklic; do slavnostnega prostora me je ta mestna gospica še spremlila, a tam se ni več brigala za me — prosto deklet; popolnoma osamela tavalala sem polagoma sempatja! Kljub temu sta mi prvi dve urici precej hitro minili; ogledovala sem si razne šotore, prodajalnice, veselila sem se precej dobre godbe, z zanimanjem sledila sem telovadnim vajam „Sokolov“ in „Sokolic“. Žalibože, da je ta še nekaj zanimivi del vspeveda tako hitro minul; v pičlem številu in večinoma iz radovednosti došla kmetsko ljudstvo je tudi jelo zapuščati zabavišče, deloma ker jim sedaj ni nudilo nobene zanimivosti več, deloma pa tudi menda zato, ker se je od vseh strani preveč delovalo na izpraznjenje mošenj. Prosto ljudstvo je bilo sedaj postranska stvar; šlo se je le, da se mestne „frajlice“ po svojem dobro zabavajo. Ni torej čuda, da je tudi mene vleklo domov; hotela sem se pridružiti odhajajočim znancem, a brat to zapazivši, me zadržuje, skoraj siloma mi je zabranil odhod; pozneje, seve, ko se je že tema storilo, si pa sama nisem več upala na daljno pot domu. Čakala sem od ure do ure, a brata ni bilo moči spraviti iz zabavišča, vino je tudi pri njem pokazalo navadue svoje nasledke. Ker zame ni bilo ne primerne družbe, ne zabave, sedla sem v skrit kotiček in opazovala, kako se gospoda raduje pri vinu, kavi in plesu. Čudila sem se nežnim gospicam, da jih ni zeblo v pretankih in preproznih toaletah; strmela sem pa tudi na njih praznem, brezpomembnem govorčenju; neumljivo mi je tudi bilo, da se take olikane dame zadovoljujejo s takimi kavalirji.

Ko se je bilo zdanilo, odlazila sem tiho sama; brata nisem več videla in še sedaj ga ni domov; za delo menda cel teden več ne bo. — Na slavnostnem prostoru pa so posedavali razni parčki; za ples so bili menda že pretrdni; večina teh zaostalih ptic je silila v kavni šotor, ter tam oživljajo trudne ade s kavo in likerjem; pušile so se svalčice in nežni spol v nobenem oziru tozadevno ni zaostal za „gospodi“. Nekaj takih parčkov-veseljakov pa je korakalo pred menoj, seve lepo po dvaindva oklenjena — a ne domu, temveč v mestno gostilno v nadaljno razveseljevanje. Najbolj zanimiv je bil zakonski par, ki se je pa vsled utrujenosti zagledal — in v osebah zmotil. Za današnji dan namenjen je izlet — prek meje; to utegne biti veselo vračanje!

Sklep mojega premišljevanja je, da naša nepokvarjena, poštena katoliška mladina ne spada na taka zabavišča! Ali niste tudi Vi, draga tetka, tega mnenja? Rada bi to vedela Vaša Mara.

Spominčica z Brezja. Z romarskim vlakom, 26. julija sem hitela tudi jaz — v slovenski Lurd — k Mariji Pomagaj na Brezje, kjer se je poklonilo kraljici slovenske domovine, med tisoči štajerskih romarjev, tudi mnogo hčer Marijinih.

Že tedaj sem imela željo, poslati dopis za mladenke v dragi „Naš Dom“, a srečni spomini, katere sem prinesla iz Brezja, me silijo pisati kaj drugega in odložiti moje prejšnje misli za prihodnjico. Povedati vam hočem, drage mladenke, kaj je bilo tamkaj ta-

ko lepo, oziroma, kaj se je meni zdelo najlepše in kaj želim.

Ne vem, če more biti kaj lepšega, kakor gledati slovenskega mladeniča, ki se ne sramuje svetu očitno pokazati, da je otrok Marijin, ki se ne sramuje nositi njene svetinje. Ne vem, če more biti kaj vselejšega, kakor gledati slovensko mladenko s svetinjo na prsih klečati pred tronom Prečiste, utopljen v gorečo, zaupno molitev, v kateri prosi:

Mati, od zastave tvoje, se ločiti nikedar — — —

Tvoja hočem večno biti, pomagaj mi v nebesa priti!

Obljubile smo tamkaj, me mladenke, da se hočemo vse dni svojega življenja pogumno boriti za svetlo vero in za dragi dom. — Drage hčerke Marijine, ve vrle slovenske mladenke, ki niste bile z nami na Brezju, tudi vas smo se tamkaj spominjale, saj hočete in morate biti tudi ve, nebeški Mamici večno zveste!

Vesela sem bila, gledati okrog zastave Marijine, gledati pred tronom Prečiste, tam na našem slovenskem Velegradu, pridnih hčerk Marijinih. Vroče želim, da ne samo te, da bi vse slovenske mladenke stopile pod prapor Marijin, da bi se ves čas svojega življenja junaško borile za slovensko in nebeško domovino. Četudi se vsi nam sovražni elementi zaganjajo v nas, hoteč nam uničiti časno in večno srečo, zmagale bomo gotovo pod varstvom dobre, nebeške Mamice, saj se zvesti otrok Marijin nikoli ne pogubi!

Bodite, drage, hrabre, požrtvovalne Marijine apostolke, pa pomnimo, da:

Do groba zvezda se blesti,
ki ti jo zemlja je pripela,
svetinja, da Marijina si,
pa bo v nebesih še blestela! — — — a.

Cerkvene zadeve.

Imenovan je preč. g. kanonik dr. Martin Matek za ravnatelja mariborskega bogoslovja, za podravnatelja pa č. g. dr. Josip Somrek.

Vnebovzetje Marije. Ta praznik, ki ga mi imenujemo tudi „Velika Gospojnica“, se pri nas jako obhaja. In prav imajo vsi, da ta dan praznujejo v posebnem veselju! Saj ta dan, ta praznik, je za nas vse jako blažilen. In zakaj? Zato, ker nas spominja na dva dogodka naše matere Marije. Spominja nas na Marijino smrt, spominja nas pa tudi na njeno telesno vnebovzetje. Naša mati, dragi, se je podvrgla smrti, je umrla, a častljivo vstala in to, bi rekel ravno zavoljo nas. Glejte, saj njej bi ne bilo treba umreti, ker smrt je ja kazen za greh, a Marija je brezmadežna, je prečista Devica. A šla je prostovoljno v smrt, da bi nam tako dala zgled svete smrti in da bi se tako še z večjim zaupanjem lahko k njej zatekali vsi, mi njeni otroci, in se ji priporočali za srečno zadnjo uro. To storimo! Pojdimo k njej, k njej se zafecimo in jo poprosimo za pomoč in pa za to najvažnejšo in največjo milost, da bi bili enkrat tudi mi tam, kjer je ona. Zavrgla nas gotovo ne bo, ker ona je usmiljena mati, pa tudi mogočna, nebeška kraljica, ki nam lahko vse sprosi od svojega Sina, ki ji ne odreče nobene prošnje!

Ptujska okolica. V naši župniji sv. Petra in Pavla v Ptujtu to leto ena slovesnost drugi podaja roko. Žalost in trpljenje sprejememo za pokoro, v veselju pa se veselimo. V nedeljo, dne 8. avgusta smo imeli zopet novo sv. mašo, ki so jo darovali domači novomašnik lavantinske škofije, Pridigo so imeli tudi rojak-župljan, č. g. Franc Letonja, kaplan pri Sv. Martinu pri Slovincih. Cerkev je bila vsa ozaljšana s cveticami, glavna vrata pa celo z venci in napisom: „Prejel bom kelih-zveličanja in klical ime Gospodovo!“ Vhod v samostan pa je imel napis: „Krščanski pozdrav.“ Krasen je bil slavalok pri domači rojstni vasi primicijanta s slovenskimi zastavami in na prvi strani napis: „Pohvaljen bodi Jezus Kristus!“ Na drugi strani pa napis: „Pozdrave kliče Ti naglas vesela Tvoja rojstna vas!“ — Ta dan je bila celo prostorna cerkev premajhna. Ljudstva je bilo vse napolnjeno po ulicah in trgih mesta Ptujta, ko se pripeljejo s štirimi konji, z opletenim vozom in s slovensko zastavo godci, potem še okoli 40 vozov gostov. In na zadnjem vozu č. g. novomašnik z očetom in materjo. Potem skoraj ni bilo konca ne kraja zbranega ljudstva. Staro in mlado, vse je hotelo videti rojaka, č. g. primicijanta. Ker že jih čaka delo

v vinogradu Gospodovem, jim kličemo v odhod sledeče besede:

„Pozdravljeni rojak,
častiti novomašnik!
Bog jim daj obilo
srečo in zdravje ljubo,
da bi delovali mnogo let
za sveti nebeški vrt!“

„Višavski.“

62 let stari grof posvečen za duhovnika. Iz Inomosta javljajo: V tukajšnji jezuitski cerkvi je bil te dni posvečen za katoliškega duhovnika 62 let stari grof Gjurjo Esterhazy. Res redek slučaj.

Književnost.

Esperanto in Slovenci. Pogosto se toži po pravici, kako majhen je naš narod, da ga skoraj nikdo ne pozna zunaj naših ozkih mej, da je širnemu svetu le malo znana krasota našega jezika, naše književnosti in naših pokrajin. Isto usodo so delili še pred kratkim Hrvati. Toda poprijeli so se esperanta, začeli so izdajati svoj list in namah je spoznalo čez deset milijonov esperantistov hrvatski narod. Iz celega sveta dobivajo v zameno časopise, priznalna pisma, vse se žudi, krasoti hrvatskega jezika. Njihovo glasilo „Kroata Esperantisto“ piše: „I tako je „Esperantom“ več včinjen prvi korak, da upoznamo svet s našom milom domovinom, s njenim književnim blagom i ostalim umnim steževinam s pučanstvom njezinim i prirodnim joj ljepotama.“ Skrajni čas je, da se razširi esp. tudi med Slovenci. Naše esp. gibanje je sicer zadnji čas napredovalo bolj polagoma, vendar ni počivalo. Pravo življenje pa se bo začelo šele, ko izide slovnica. Zato pozivljamo vse prijatelje našega gibanja, vse, ki žele, da zaslovi naš narod po širnem svetu, da se naroče na slovnico, četudi ne nameravajo postati esperantisti. Prijave prosimo na naslov: Lj. Koser, Juršinci, Štajersko. Naša dolžnost je, da podpiramo tudi brate Hrvate ter naročimo njihov izboren list ter pokazemo tako tudi v dejanju jugoslovansko vzajemnost (Kroata Esperantisto, Zagreb, Boškovičeva ulica 13).

Ravnokar je izšla v založništvu v Ljubljani naša „Družinska pratika“ za leto 1910, v zelo raznovrstno zanimivo vsebino ter mnogimi slikami. Dobi-va se od danes nadalje v vseh trgovinah. Cena 24 vin. izvod, po pošti 10 vin. več. Kdor bi je ne mogel dobiti pri domačem trgovcu, naj si jo naroči v Ljubljani pri „Katoliški bukvarni“ ali pa v prodajalni „Katol. tiskovnega društva“. Zahtevajte povsod le našo „Družinsko pratiko“ s podobo sv. Družine. Razprodajalci določijo znaten popust.

Hrvati v južni Ameriki bodo izdali velik almanah „Jeka“ za vse Jugoslovane v južnoameriških državah. Tiskali ga bodo v 15 000 izvodih.

Razno blago.

Za male hišne posestnike. Že mnogo let se zahteva od vlade, da odpravi hišnorazredni davek, posebno od onih hiš, ki dajejo le borna stanovanja njihovim lastnikom. Sedaj se je wdala vlada vstrajnim zahtevam ljudskih zastopnikov in jim predložila zakonski načrt, po katerem bi bile vse one hiše, ki imajo le po eno ali dve sobi namenjeni za stanovanje, to so one, ki so uvrščene v 16. in 15. razred in od katerih se plačuje hišnega razrednega davka po 3 K, oziroma 3 K 40 vin., proste vsega davka. S to davčno prostostjo bi bile pa proste tudi vseh dežel-nih, občinskih in drugih doklad, ki mnogokje prese-gajo daleko državni davek. Ako ta zakonski načrt postane postava, tedaj bo to precejšnja pridobitev za revnejše ljudstvo.

Salamonov tempelj se prične zopet zidati. Tempelj Salomona hoče v Jeruzalemu zopet postaviti in sicer na ravno istem mestu kjer je stala prejšnja čudovita stavba. To je načrt prostozidarjev v Bostonu, ki se hočejo po poročilu „Jewish World“ v ta namen zjediniti z vsemi drugimi prostozidarji na svetu. La-na ta način spraviti skupaj ogromne svote za to velikansko stavbo. Po tradiciji prostozidarjev je bila njih družba ustanovljena po Salamonu, kateri je bil tudi njen prvi veliki mojster, tudi kralj Hiram iz Ty-rae, ki je pred 300 letih pomagal pri zidanju templja je pripadel družbi prostozidarjev. Na mestu, kjer je nekdanj stal tempelj, se nahaja zdaj mohamedanska mošeja in Mohamedanci imajo ono velikansko skalo na kateri mošeja stoji, za središče zemlje. Da je na

